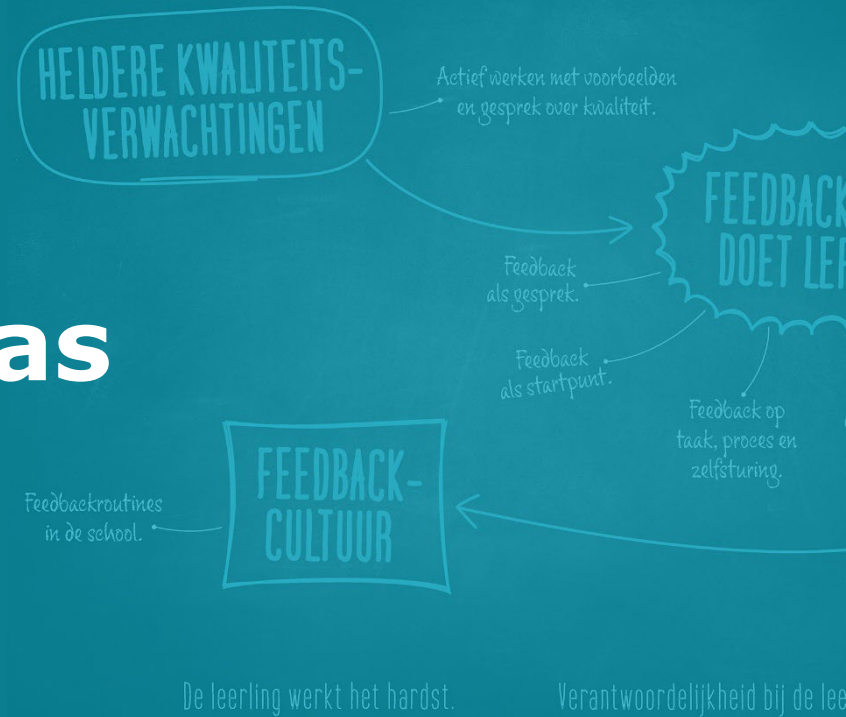

Feedback in de klas

Verborgen leerkansen

Welkom!

KdG

Karel de Grote
Hogeschool

Geert Speltinx
Stijn Vanhoof

www.feedbackindeklas.be

www.facebook.com/feedbackindeklas

Stijn.vanhoof@kdg.be; geert.speltinx@kdg.be

*Veel (verbeter)werk
voor de leraar*

*Weinig effect op
het leren van de
leerlingen*

*Veel effect op het
leren van de
leerlingen*

*Weinig (verbeter)werk
voor de leraar*

Het belang van feedback

Nederlands: dictee les 36 + 3

aardbeien

muisje

zwartkruis

Laura

afstude

afstude af af af!!

afstude

afstude

afstude ei of ij!!

afstude d of t!!

Verbetering

pgs: 7, 9

afstude

afstude

afstude

afstude

afstude

afstude

afstude

afstude

afstude

afstude

Ik vond deze toets ☒ makkelijk of ☐ moeilijk. ☐ moeilijk

Ik stak ☐ veel tijd ☒ weinig tijd in het studeren.

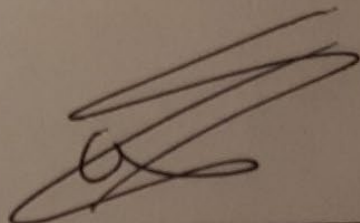
Ik studeerde ☐ de lessen ☐ de herhalingssoef. ☒ op bingel

Ik hield me ☐ wel ☒ niet aan de planning die ik vooraf maakte.

Hulpmiddelen: _____

Totaal: 16,5 /20

Heel goed!
Handtekening ouders:

DeMorgen. ▼

Cult.

Muziek, film, tv, expo

▼ **Zine.**

Interview, foto, lifestyle

▼ **DM+**

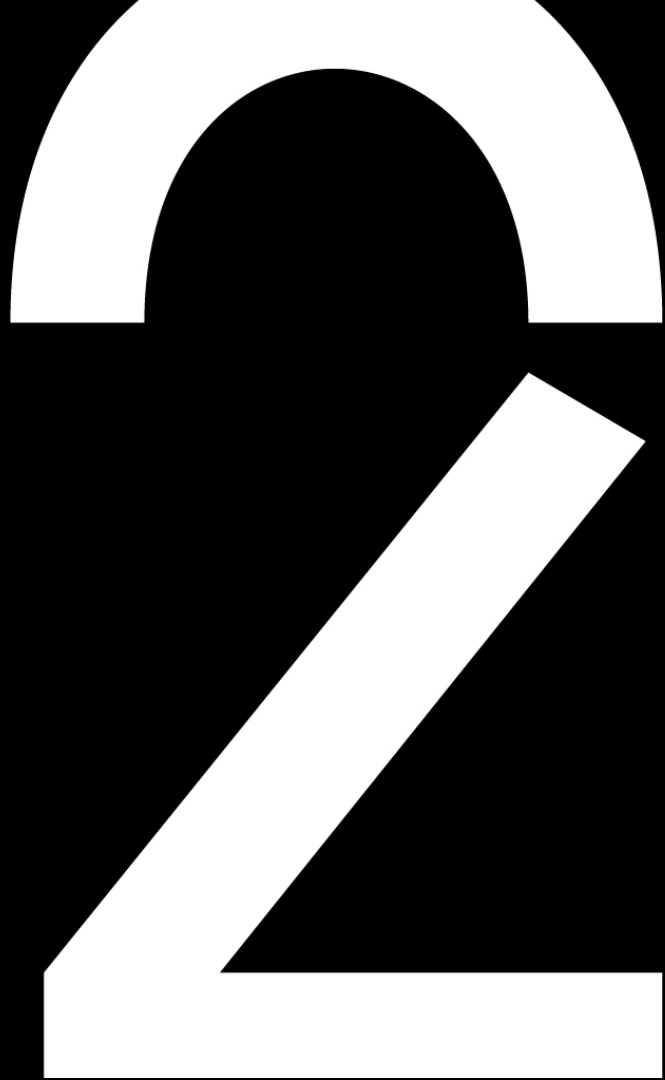
Voor abonnees

WETENSCHAP +

**Te veel complimentjes geven is niet goed voor het zelfbeeld
van kinderen**

06-11-17, 07.24u - HLN/CMA

**Waar het bij feedback om
draait**

Wat is feedback?

*"Feedback is een **proces***

*waarin leerlingen informatie van verschillende bronnen over hun prestaties
interpreteren en gebruiken*

*om de kwaliteit van hun werk of hun leerstrategieën te **verbeteren.**"*

HELDERE KWALITEITS-
VERWACHTINGEN

Actief werken met voorbeelden
en gesprek over kwaliteit.

FEEDBACK DIE
DOET LEREN

Feedback
als gesprek.

Feedback
als startpunt.

Feedback op
taak, proces en
zelfsturing.

Leerlingen ook
als feedbackgevers
en -zoekers.

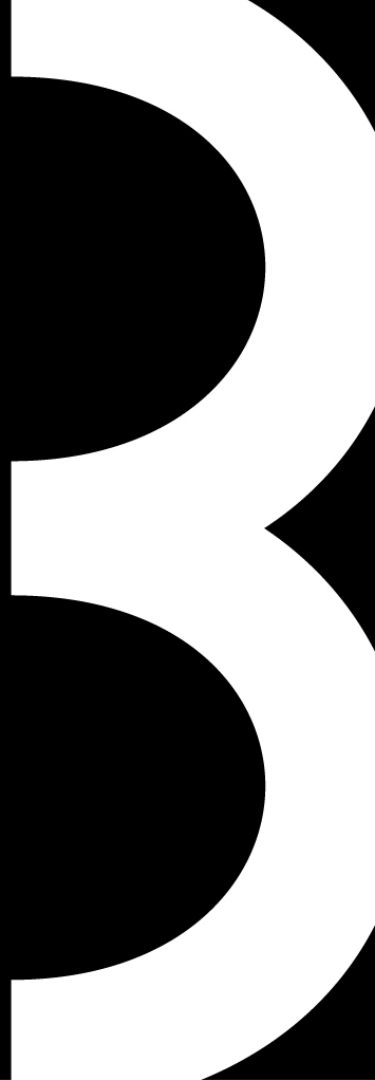
Feedbackroutines
in de school.

FEEDBACK-
CULTUUR

De leerling werkt het hardst.

Verantwoordelijkheid bij de leerling.

**Heldere
kwaliteitsverwachtingen**

Herkenbaar?

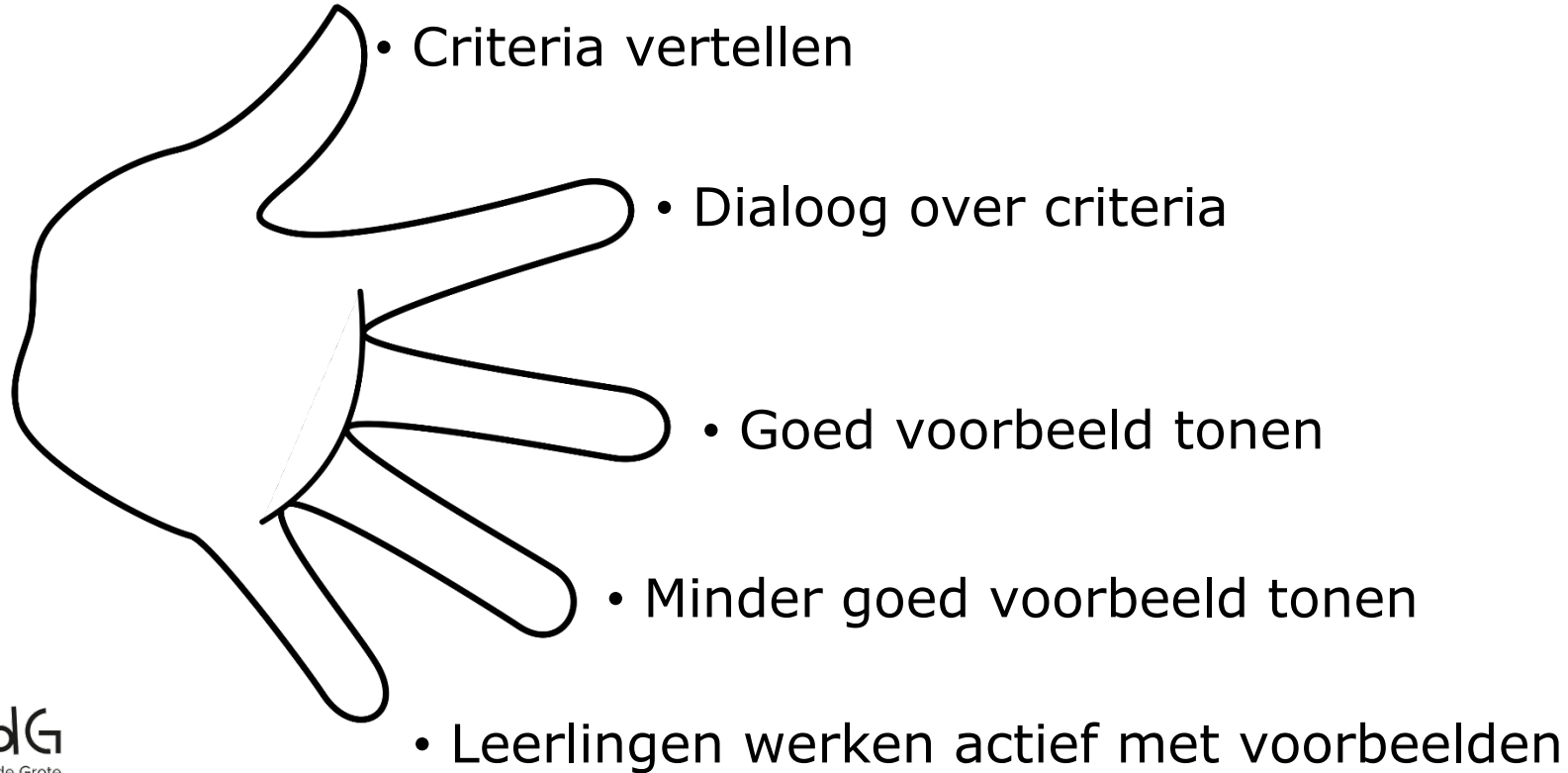
Ruben is een startende docent. Een van zijn taken is het begeleiden en beoordelen van de bachelorproef. Zijn collega's vertellen hem dat dit wel zal meevallen. Ze hebben hard gewerkt aan heldere criterialijsten en rubrics. Dit zal het beoordelingswerk volgens hen aanzienlijk vergemakkelijken.

Wanneer Ruben de eerste werken van studenten binnenkrijgt, merkt hij dat hij zelfs met de rubric toch helemaal niet kan inschatten welke beoordeling (onvoldoende, voldoende, goed of uitstekend) past bij het werk. De criteria zijn goed omschreven, maar volstaan niet om de beoordeling te kunnen geven.

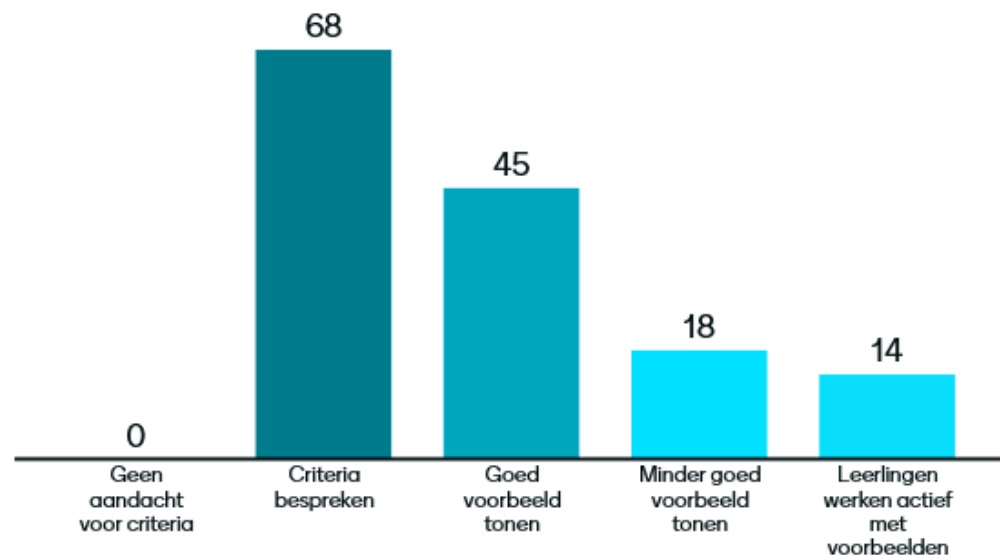
Ruben contacteert zijn collega's met de volgende vragen: Kun je mij enkele voorbeelden van goede en slechtere werken van de voorbije jaren bezorgen? Ben je bereid om een of twee opdrachten samen te beoordelen?

Met de voorbeelden en het overleg komt de rubric helemaal tot leven. Vanaf nu lukt het Ruben om werken te beoordelen en feedback te geven. Meer nog, het lukt steeds beter naarmate hij meer werken van studenten te zien krijgt.

Hoe verduidelijk jij je kwaliteitsverwachtingen aan je leerlingen?

Hoe verduidelijk jij je kwaliteitsverwachtingen aan je leerlingen?

Heldere kwaliteitsverwachtingen

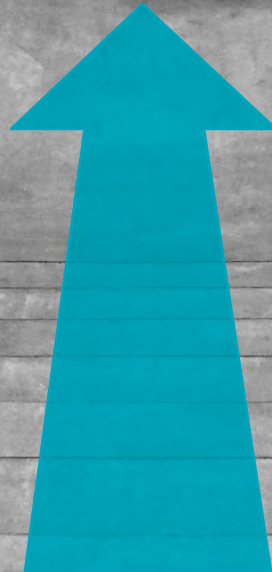
1

WAT IS HET PROBLEEM?

2

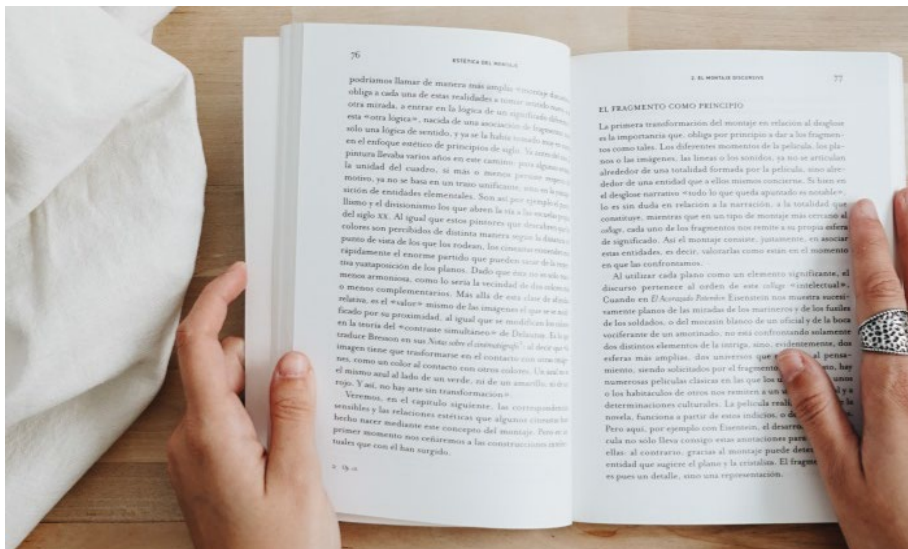
WAT KAN JE DOEN?

**Verbinding tussen leraar
en leerling begint bij de
DOELEN**

Studiewijzers, criterialijsten of rubrics zijn zinvol, maar
volstaan vaak niet. Wat je ermee doet, doet er toe.

Kwaliteitsbesef ontwikkel je via

Actief werken met voorbeelden

Gesprek over criteria

Heldere kwaliteitsverwachtingen

1

WAT IS HET PROBLEEM?

2

WAT KAN JE DOEN?

HELDERE KWALITEITS- VERWACHTINGEN

Actief werken met
voorbeelden en gesprek
over kwaliteit.

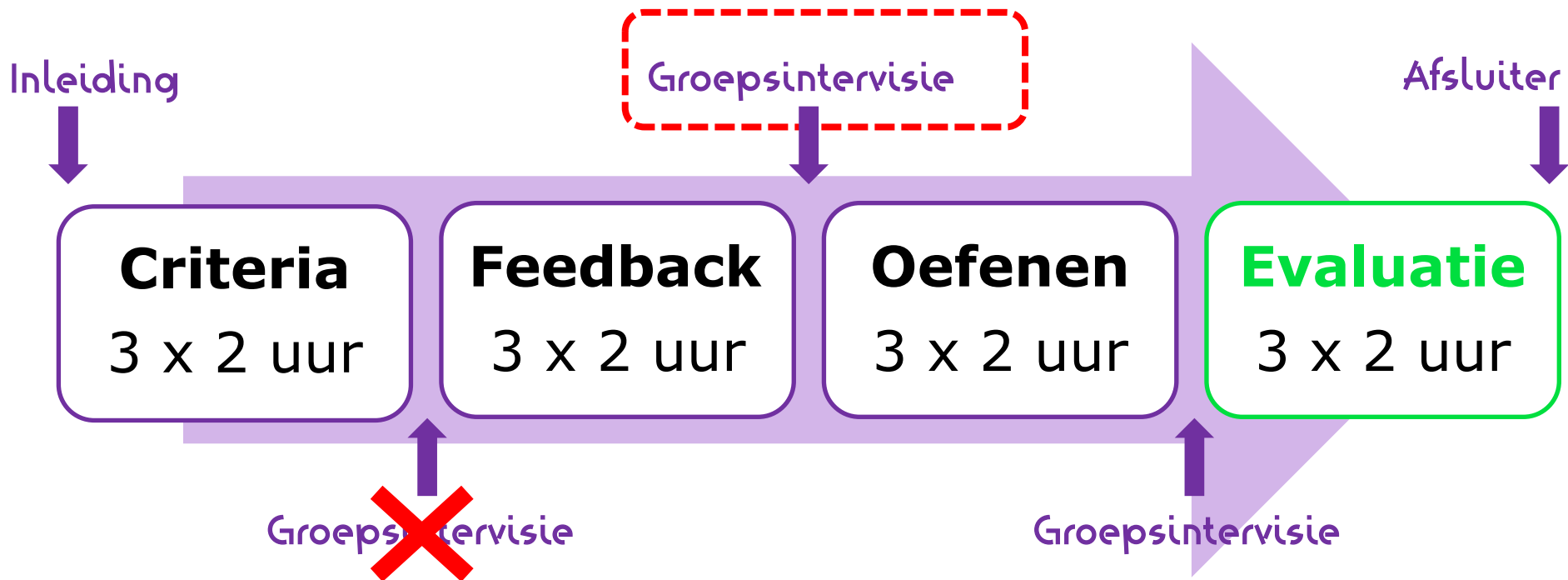
STAP 1: Zorg voor heldere instructie en kwaliteitsverwachtingen.

- Stel ankervoorbeelden beschikbaar
- Laat leerlingen in groepjes eerder werk analyseren
- Geet klassikaal feedback op werk van leerlingen
- Bespreek twee goede voorbeelden
- Laat leerlingen werken met (deels) uitgewerkte voorbeelden
- Laat leerlingen vertellen over eerdere mislukkingen
- Laat leerlingen zelf toetsvragen of opdrachten formuleren
- Verduidelijk het verschil tussen doel en context
- Begin je les niet met een leerdoel, maar met een prikkelende vraag of kwestie

Doel

Aanpak

<https://www.feedbackindeklas.be/inspiratie/>

<https://www.feedbackindeklas.be/inspiratie/>

HELDERE KWALITEITSVERWACHTINGEN – PRAKTIJKVOORBEELD: LEERLINGEN WERKEN ACTIEF MET VOORBEELDINTERVIEWS

KWALITEITSBESEF BIJ KUNSTVAKKEN: EEN VOORBEELD UIT DE LESPRAKTIJK

HELDERE KWALITEITS- VERWACHTINGEN

Actief werken met
voorbeelden en gesprek
over kwaliteit.

Video's van praktijkvoorbeelden

(bv. band vervangen, oudergesprekken,
kniptechieken van de kapper)

HELDERE KWALITEITS- VERWACHTINGEN

Actief werken met
voorbeelden en gesprek
over kwaliteit.

Kan ook voor klassieke toetsen.

(bv. goede en minder goede antwoorden,
verschillende oplossingsstrategieën voor een
wiskundevraagstuk)

HELDERE KWALITEITS-
VERWACHTINGEN

Actief werken met voorbeelden
en gesprek over kwaliteit.

Kansen?
Vragen?

FEEDBACK DIE
DOET LEREN

Feedback
als gesprek.

Feedback
als startpunt.

Feedback op
taak, proces en
zelfsturing.

Leerlingen ook
als feedbackgevers
en -zoekers.

Feedbackroutines
in de school.

FEEDBACK-
CULTUUR

De leerling werkt het hardst.

Verantwoordelijkheid bij de leerling.

Feedback als startpunt

HELDERE KWALITEITS-
VERWACHTINGEN

Actief werken met voorbeelden
en gesprek over kwaliteit.

FEEDBACK DIE
DOET LEREN

Feedback
als gesprek.

Feedback
als startpunt.

Feedback op
taak, proces en
zelfsturing.

Leerlingen ook
als feedbackgevers
en -zoekers.

Feedbackroutines
in de school.

FEEDBACK-
CULTUUR

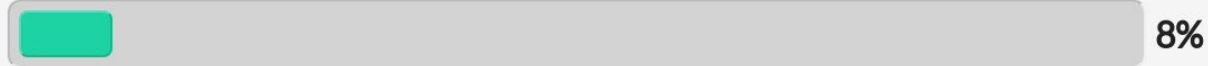
De leerling werkt het hardst.

Verantwoordelijkheid bij de leerling.

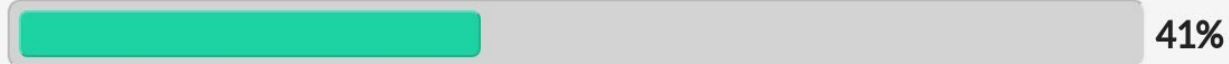
**Mijn leerlingen houden niet veel
rekening met de feedback die ik
schrijf op hun werk.**

Mijn leerlingen houden niet veel rekening met de feedback die ik schrijf op hun werk.

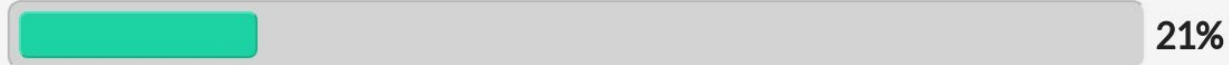
Helemaal mee eens

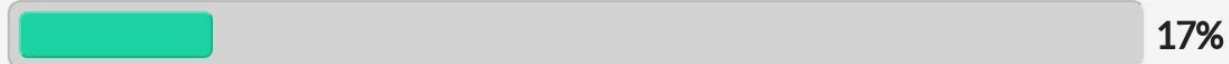
Mee eens

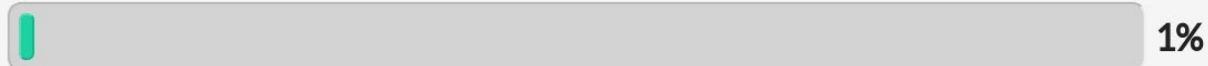
Neutraal

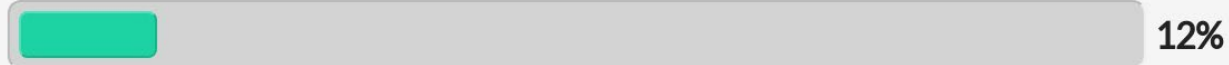
Mee oneens

Helemaal mee oneens

Niet van toepassing

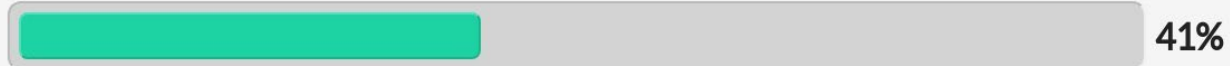
1,892 responses on Monday, 18 January 2021

Mijn leerlingen houden niet veel rekening met de feedback die ik schrijf op hun werk.

Helemaal mee eens

Mee eens

1,892 responses on Monday, 18 January 2021

De leraar doet het werk.

De feedback stopt na
het geven ervan.
(Feedback = eindpunt)

"What you permit,
you promote"

Bijt niet in het stof!
(en zeker niet in de stof)

Kijk goed naar de afbeeldingen. Elke afbeelding past bij een titel uit deze bundel. Noteer de titels. Leg ook uit wat de uitdrukkingen betekenen. Daarvoor mag je een woordenboek gebruiken.

Daarvoor mag je een woordenboek gebruiken.

1. **De kleren naken je maar.**
→ Als je er beter uit ziet, zullen ze beter naar je kijken.

2. **De oep komt uit de mouw.**
→ nu blijft we maar op de weg, we niet willen.
Van wereldje tot dorpje.
→ tal in het kleinste details.

3. **Steek je een pluim op je hoofd.**
→ Durf je? wees moedig.
Voel je vryte schoenen aan?
→ geef je zelf een compliment.
Waar vraagt het schoen?
→ Wat is het probleem?

4. **Dit gaat niet in je brede kleren zitten.**
→ Maar ben je niet wel overhoor.

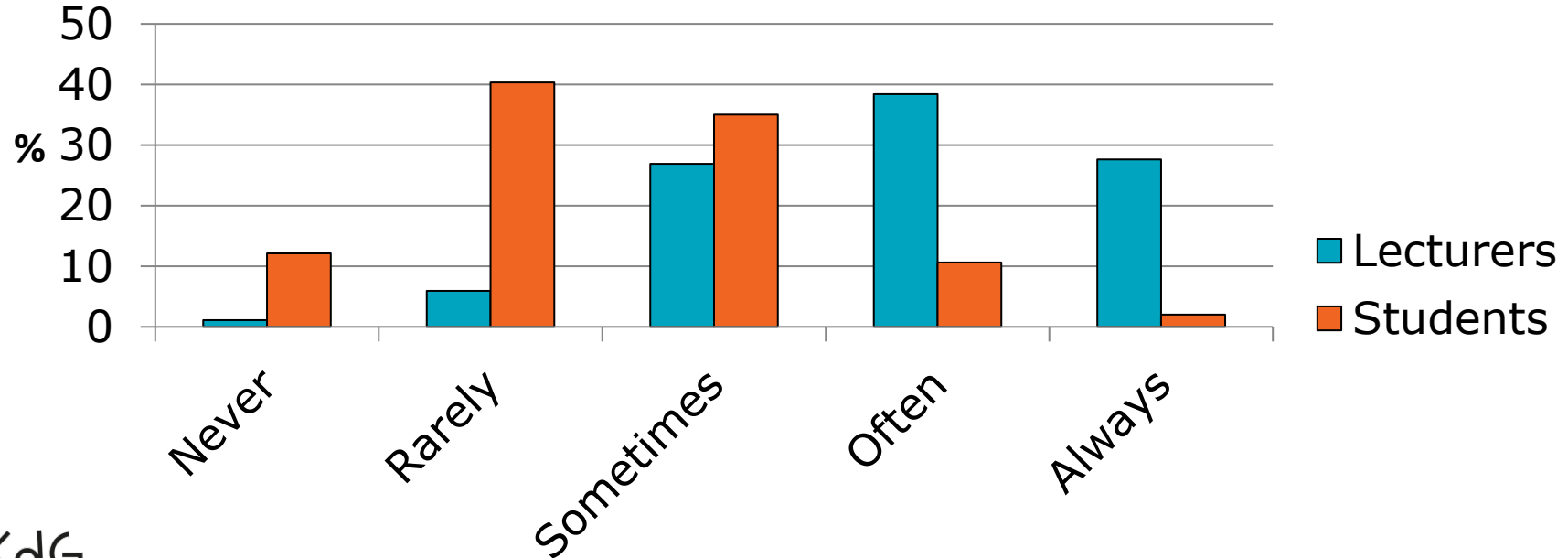
5. **Steek de handen uit de mouwen.**
Om de slag gaan en aanpakken.
Gaaf dit netje te boven?
→ Is dit te moeilijk voor jou?

6. **Wie deelt de laken uit?**
→ Wie geeft de laken?
Zoek de maai in de hooi berg.
→ er geen vegen. Zoek iets wat bijna onmogelijk te vinden is.
In een de hand schoen op het gewest aangaan.
→ de uitdaging.

Probeer toch iets netter te werken. Dat studeert wat aangenamer.

WAOJ 6 - activiteit 11 | 29

Studenten kregen gedetailleerde feedback die hen hielp om hun volgende taak te beter te maken.

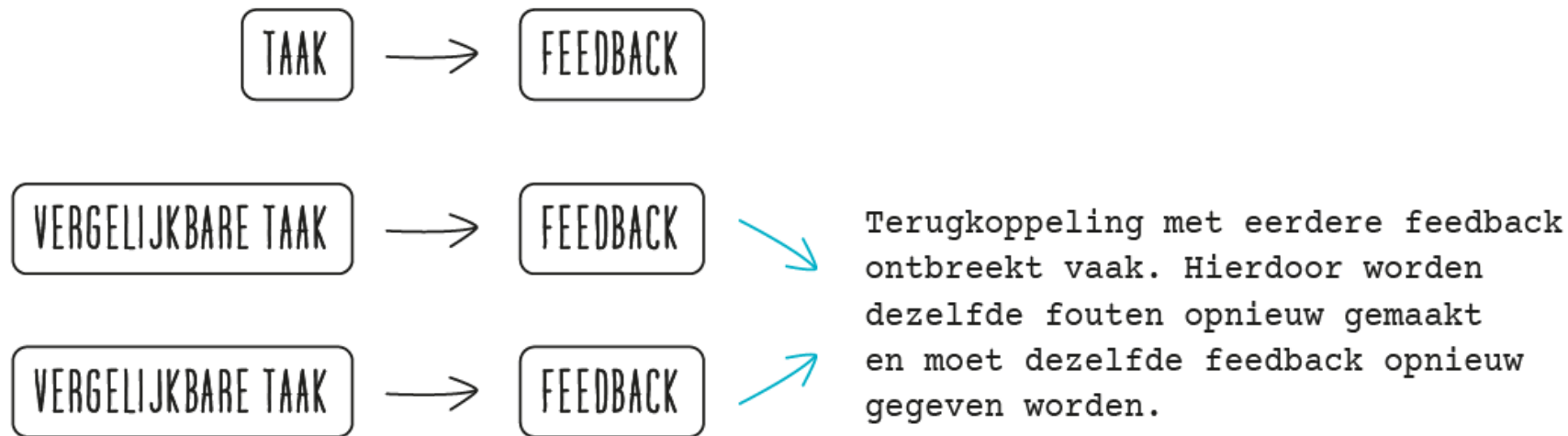

Feedback als startpunt.

~~"Ben ik volledig in mijn feedback."~~

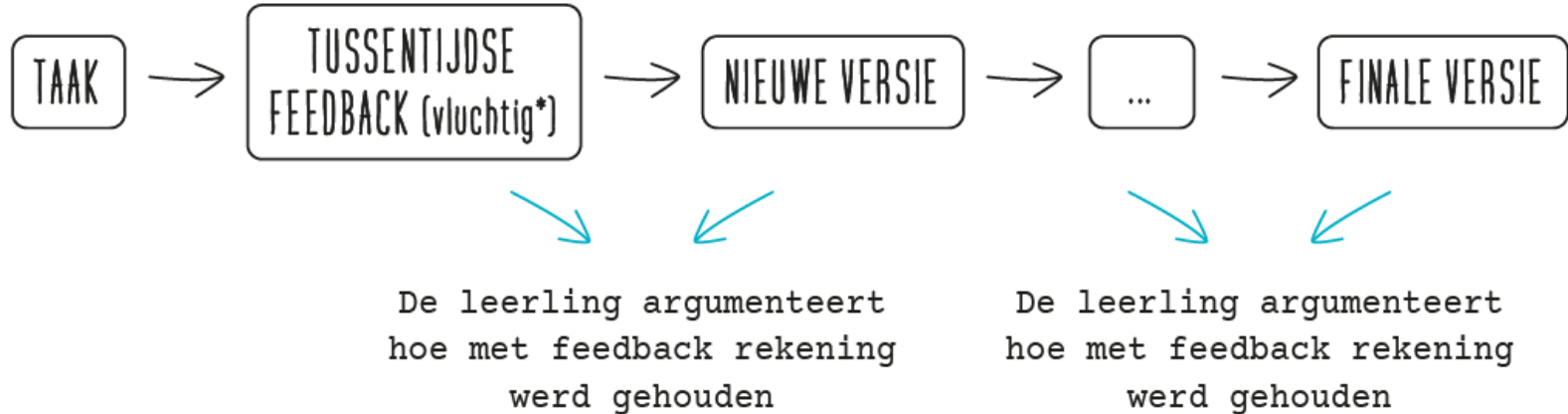
"Weet de leerling wat de volgende stap is?"

Feedback als eindpunt

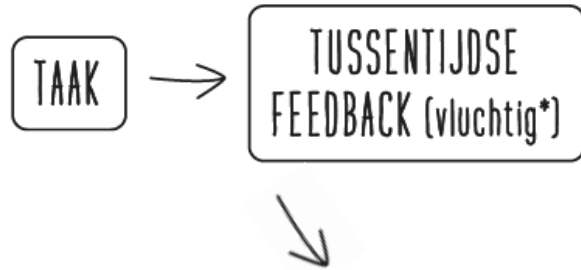

Feedback als startpunt

- Mogelijkheid 1: dezelfde taak meerdere keren kunnen indienen

Feedback als startpunt

Centrale vraag

Weet de leerling voldoende om **een volgende stap** te kunnen zetten?

STAP 2: Bekijk het werk vluchtig en geef feedback

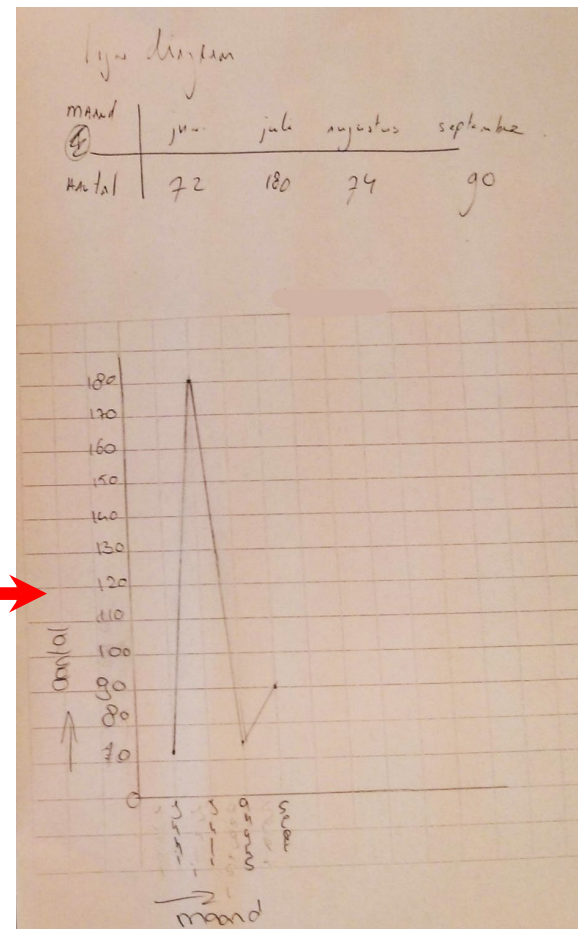
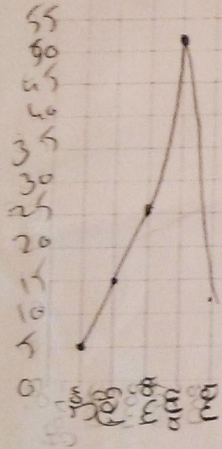
- Geef klassikaal feedback
- Onzorgvuldig werk? De leerling aan zet!
- Geef iedereen kort en strikt afgebakend feedback
- Werk met kleurcodes
- Geef feedback op het plan van aanpak
- Geef live feedback, de leerling noteert

Checklist Lijndiagram

Getallen of woorden bovenin tabel staan langs horizontale as	Getallen langs horizontale as staan op de lijntjes	De verdeling over de verticale as is lang genoeg	Getallen langs verticale as staan op de lijntjes	De verdeling over de verticale as is met gelijke stappen	Punten zijn allemaal goed getekend (1 mm nauwkeurig)	De lijn is met de losse hand getekend en gaat door de lijntjes	Namen bij de assen	Assen met Liniaal getekend
1	2	2	2	2	2	2	0	0

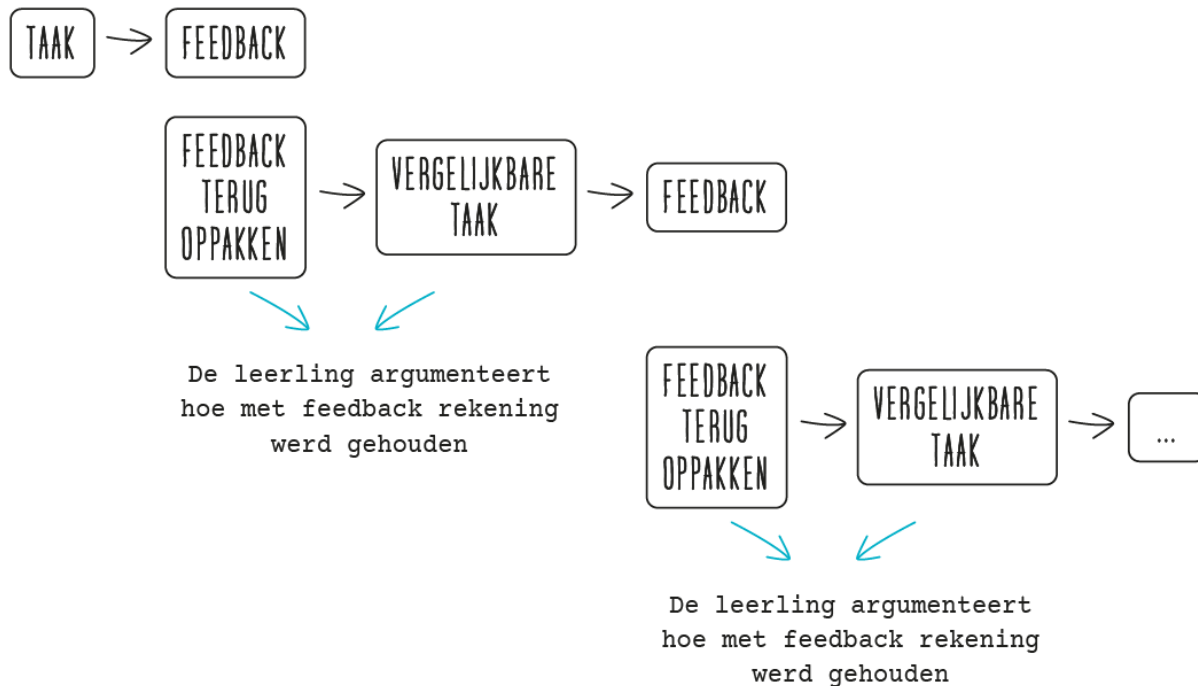
2) Verwerk de volgende neerslagmetingen in een lijndiagram.

Maand	januari	Februari	maart	April	Mei
aantal	5	15	25	52	14

Feedback als startpunt

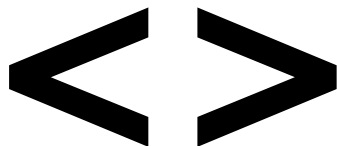
- Mogelijkheid 2: meerdere vergelijkbare taken uitvoeren

Feedback als startpunt

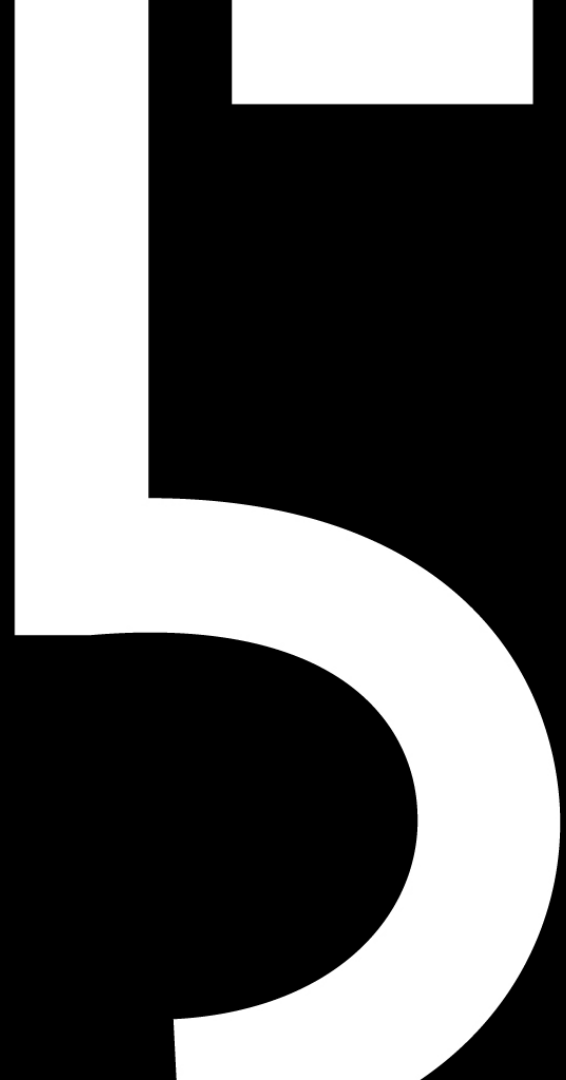
Vooral de student aan het denken/leren

- 1
- ~~2~~
- 3
- 4
- ~~5~~

“Twee antwoorden zijn fout. Zoek ze – samen met je medestudent – duid ze aan, verbeter en kom me tonen.”

En verder in het boek

HELDERE KWALITEITS- VERWACHTINGEN

Actief werken met voorbeelden
en gesprek over kwaliteit.

FEEDBACK DIE DOET LEREN

Feedback
als gesprek.

Feedback
als startpunt.

Feedback op
taak, proces en
zelfsturing.

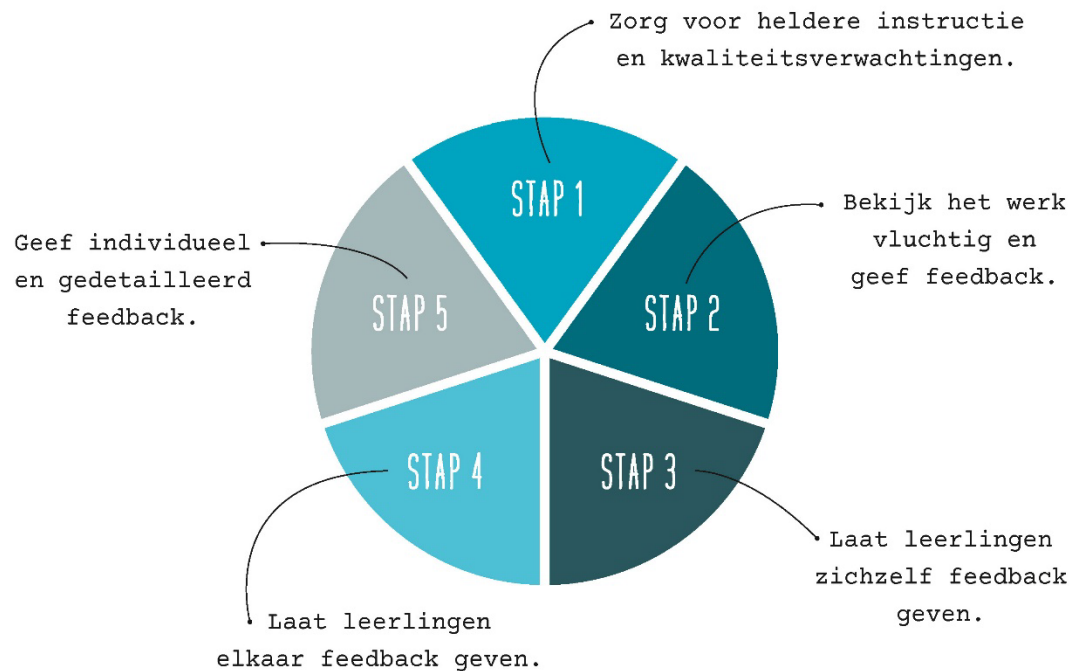
Leerlingen ook
als feedbackgevers
en -zoekers.

FEEDBACK- CULTUUR

Feedbackroutines
in de school.

De leerling werkt het hardst.

Verantwoordelijkheid bij de leerling.

Vijfstappenplan voor feedback die doet leren

HELDERE KWALITEITS- VERWACHTINGEN

Actief werken met
voorbeelden en gesprek
over kwaliteit.

FEEDBACK DIE DOET LEREN

Feedback als gesprek.

Feedback als startpunt.

Feedback op taak,
proces en zelfsturing.

Leerlingen ook als
feedbackgevers en
zoekers.

FEEDBACK- CULTUUR

Feedbackroutines in de school.

STAP 1: Zorg voor heldere instructie en kwaliteitsverwachtingen.

- Stel ankervoorbeelden beschikbaar
- Laat leerlingen in groepjes eerder werk analyseren
- Geef klassikaal feedback op werk van leerlingen
- Bespreek twee goede voorbeelden
- Laat leerlingen werken met (deels) uitgewerkte voorbeelden
- Laat leerlingen vertellen over eerdere mislukkingen
- Laat leerlingen zelf toetsvragen of opdrachten formuleren
- Verduidelijk het verschil tussen doel en context
- Begin je les niet met een leerdoel, maar met een prikkelende vraag of kwestie

STAP 2: Bekijk het werk vluchtig en geef feedback

- Geef klassikaal feedback
- Onzorgvuldig werk? De leerling aan zet!
- Geef iedereen kort en strikt afgebakend feedback
- Werk met kleurcodes
- Geef feedback op het plan van aanpak
- Geef live feedback, de leerling noteert

STAP 3: Laat leerlingen zichzelf feedback geven

- Leer leerlingen eerst kwaliteit inschatten via voorbeelden en gesprek
- Laat leerlingen zelf aangeven waar ze feedback op willen
- Zorg voor zelftests en moedig leerlingen aan ze te gebruiken
- Maak van leerlingen feedbackzoekers
- Laat leerlingen reflecteren op eigen werk via een portfolio

STAP 4: Laat leerlingen elkaar feedback geven

- Leer leerlingen elkaar feedback geven
- Vraag 'Wat is sterk? Wat is de volgende stap?'
- Werk eerst met peerfeedback, dan pas met summatieve peerevaluatie
- Kies eerder voor vergelijken/rangschikken dan voor een absoluut oordeel
- Werk met feedbackbuddies die aangeven wat het werk met hen doet
- Laat leerlingen reageren op de feedback
- Kies het juiste moment voor peerfeedback (of differentieer)

STAP 5: Geef individueel en gedetailleerd feedback

- Beperk je tot een klein aantal globale commentaren
- Kies je timing bewust: soms meteen, soms juist niet
- Focus op verbetering
- Zorg dat feedback kan landen, door aandacht voor relatie en motivatie
- Werk (beperkt) met codes
- Geef naast schriftelijke ook mondelinge feedback
- Gebruik heldere taal

Ontwerp

- Ga aan de slag met positieve voorbeelden

Bouw

- Voer het gesprek over onderliggende principes

Behoud

- Bepaal werkingsprincipes

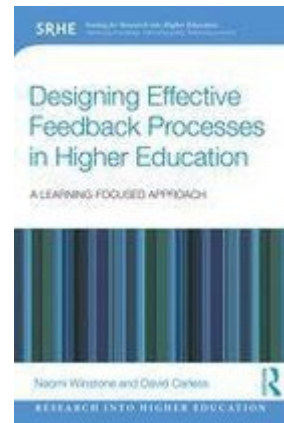
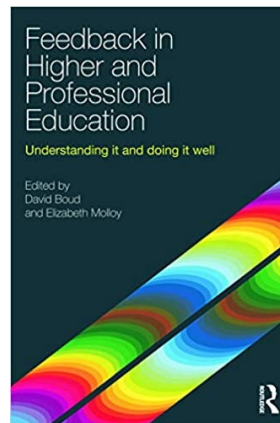
Doe je eigen ding, vertaal naar jouw context, trouw aan de werkende principes.

Durf experimenteren.

Ga samen met collega's aan de slag.

Betrek je leerlingen.

Inspiratie voor ons en ook voor jullie?

Dankjewel!

<https://www.feedbackindeklas.be/inspiratie/>

<https://www.lannoocampus.be/nl/feedback-de-klas>

Kortingscode (10%, tot 30/6): feedback10

KdG

Karel de Grote
Hogeschool

Stijn Vanhoof
Geert Speltincx

www.feedbackindeklas.be

www.facebook.com/feedbackindeklas

Stijn.vanhoof@kdg.be; geert.speltincx@kdg.be

